

پنجاه درصد صادرات نفت عربستان به شرق آسیا

عربستان سعودی بزرگترین تولیدکننده و صادرکننده میعانات نفتی جهان و دومین تولیدکننده نفت خام پس از روسیه به شمار می‌رود. اقتصاد عربستان به شدت وابسته به نفت و صنایع وابسته آن از جمله پتروشیمی و پالایش نفت است. درآمدهای صادرات نفت، ۹۰ درصد درآمدهای صادراتی عربستان سعودی و بیش از ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می‌شود.

عربستان سعودی طی سال گذشته میلادی روزانه حدود ۸ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز صادرات داشته که بیشتر آن در قالب نفت خام بوده است. کشورهای شرق آسیا شامل ژاپن، کره جنوبی، چین و هند اکنون حدود ۵۰ درصد صادرات نفت خام عربستان سعودی و بیشتر محصولات پالایشی و گاز طبیعی مابقی این کشور را وارد می‌کنند.

ژاپن همچنان بزرگترین واردکننده نفت خام عربستان سعودی در آسیای شرقی است. عربستان به منظور آزاد کردن نفت بیشتر برای صادرات به اکتشاف منابع گاز طبیعی برای پاسخگویی به نیازهای داخلی خود ادامه می‌دهد.

عربستان سعودی هم اکنون توجه خود را به بازارهای آسیایی و تقاضای روز افزون نفت در این کشورها معطوف کرده است. عربستان سعودی در سال ۲۰۰۹ به طور میانگین روزانه ۸۴۴ هزار بشکه نفت خام به چین صادر کرده است، که این میزان ۱۵ درصد بالاتر از سال ۲۰۰۸ بود و در مجموع ۱۶/۴۱ درصد از واردات نفت خام چین را به خود اختصاص داد. به گفته ابراهیم المحنا، مشاور وزیر نفت عربستان سعودی از آن جا که تقاضا در بازارهای آسیایی در حال افزایش است، صادرات نفت خام عربستان به این کشورها افزایش یافته و به دلیل کاهش تقاضا در اروپا و آمریکا، ریاض صادرات خود به کشورهای غربی را کاهش داده است.

النعیمی وزیر نفت عربستان در جریان یک سخنرانی در دانشگاه پکن چین اظهار داشت، تقاضای نفت چین و بازارهای آسیایی برای نفت خام عربستان و دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس در حال افزایش است. وی ادامه داد، عربستان سعودی ظرفیت پالایش داخلی و بین‌المللی نفت خام خود را تا سال ۲۰۱۵ به دو برابر افزایش می‌دهد. النعیمی عنوان کرد، سهم کنونی عربستان از ظرفیت پالایش نفت خام در کشورهای چین، ژاپن و کره جنوبی در مجموع معادل یک

میلیون و ۳۲۰ هزار بشکه در روز است. تقاضای انرژی در آسیا که بیش از نیمی از آن توسط نفت، فرآورده‌های نفتی و صادرات گاز طبیعی عربستان سعودی تأمین می‌شود، در پی بهبود تقاضا در چین و هند با افزایش روبه‌رو خواهد بود.

بخش هیدروکربنی عربستان سعودی تحت کنترل شرکت دولتی آرامکو عربستان قرار دارد. این شرکت بزرگترین شرکت نفت جهان از نظر ذخایر اثبات شده و تولید منابع هیدروکربنی در جهان به شمار می‌رود. وزارت نفت و منابع زیرزمینی عربستان سعودی و نیز شورای عالی نفت و منابع زیرزمینی این کشور متشکل از رهبران صنعتی، وزرای دولتی و نیز خانواده سلطنتی، بر عملکرد آرامکو نظارت مستقیم دارند و مسئول سیاستگذاری‌های کلان نفتی این کشور به شمار می‌روند.

شرکت آرامکو عربستان، ۲۵ درصد از سهام یک پالایشگاه ۲۴۰ هزار بشکه‌ای در جنوب شرقی استان فوجیان چین را در اختیار دارد. شرکت آمریکایی اکسون موبیل، سینوپک و دولت منطقه‌ای استان فوجیان نیز از دیگر سهام‌داران این پالایشگاه به شمار می‌آیند. کشورهای واردکننده نفت مانند چین برای بهبود رشد اقتصادی خود به دنبال سرمایه‌گذاری در منابع انرژی هستند. در این رابطه شرکت آرامکو با شرکت سینوپک چین برای خرید بخشی از سهام پالایشگاه نفتی کوینگ دائو این شرکت در حال مذاکره است و این مذاکرات ادامه دارد، اما هنوز تصمیم قطعی در این زمینه گرفته نشده است. وانگ تیانپو رئیس شرکت سینوپک از ادامه مذاکرات در پکن پایتخت چین خبر داد و یادآور شد، ممکن است حجم واردات نفت این شرکت از عربستان به حداقل ۵۰ میلیون تن در سال برسد.

همچنین عربستان از تأسیسات ذخیره‌سازی نفت جزیره جنوبی اوکیناواوی ژاپن جهت ذخیره حدود سه میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در تأسیسات ذخیره‌سازی ژاپن استفاده می‌کند. بر اساس توافق مقام‌های دولت توکیو و ریاض، ورود محموله‌های نفتی عربستان به تأسیسات نفتی اوکیناوا (اوس.سی.سی) در سال جاری میلادی آغاز می‌شود. دولت‌های توکیو و ریاض مدتی است که برای رسیدن به یک توافق اساسی بر سر ذخیره نفت خام عربستان، دومین تولیدکننده بزرگ نفت جهان، در مخازن ذخیره سازی تجاری ژاپن، با یکدیگر در حال مذاکره بوده‌اند. علی النعیمی، وزیر نفت عربستان سال گذشته اعلام کرده بود، ژاپن به ما پیشنهاد داده

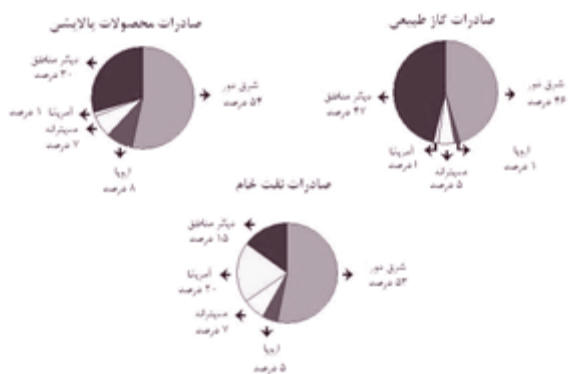
عربستان سعودی بزرگترین تولیدکننده و صادرکننده میعانات نفتی جهان و دومین تولیدکننده نفت خام پس از روسیه به شمار می‌رود. اقتصاد عربستان به شدت وابسته به نفت و صنایع وابسته آن از جمله پتروشیمی و پالایش نفت است. درآمدهای صادرات نفت، ۹۰ درصد درآمدهای صادراتی عربستان سعودی و بیش از ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می‌شود.

عربستان سعودی طی سال گذشته میلادی روزانه حدود ۸ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه در روز صادرات داشته که بیشتر آن در قالب نفت خام بوده است. کشورهای شرق آسیا شامل ژاپن، کره جنوبی، چین و هند اکنون حدود ۵۰ درصد صادرات نفت خام عربستان سعودی و بیشتر محصولات پالایشی و گاز طبیعی مابقی این کشور را وارد می‌کنند.

ژاپن همچنان بزرگترین واردکننده نفت خام عربستان سعودی در آسیای شرقی است. عربستان به منظور آزاد کردن نفت بیشتر برای صادرات به اکتشاف منابع گاز طبیعی برای پاسخگویی به نیازهای داخلی خود ادامه می‌دهد.

عربستان سعودی هم اکنون توجه خود را به بازارهای آسیایی و تقاضای روز افزون نفت در این کشورها معطوف کرده است. عربستان سعودی در سال ۲۰۰۹ به طور میانگین روزانه ۸۴۴ هزار بشکه نفت خام به چین صادر کرده است، که این میزان ۱۵ درصد بالاتر از سال ۲۰۰۸ بود و در مجموع ۱۶/۴۱ درصد از واردات نفت خام چین را به خود اختصاص داد. به گفته ابراهیم المحنا، مشاور وزیر نفت عربستان سعودی از آن جا که تقاضا در بازارهای آسیایی در حال افزایش است، صادرات نفت خام عربستان به این کشورها افزایش یافته و به دلیل کاهش تقاضا در اروپا و آمریکا، ریاض صادرات خود به کشورهای غربی را کاهش داده است.

النعیمی وزیر نفت عربستان در جریان یک سخنرانی در دانشگاه پکن چین اظهار داشت، تقاضای نفت چین و بازارهای آسیایی برای نفت خام عربستان و دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس در حال افزایش است. وی ادامه داد، عربستان سعودی ظرفیت پالایش داخلی و بین‌المللی نفت خام خود را تا سال ۲۰۱۵ به دو برابر افزایش می‌دهد. النعیمی عنوان کرد، سهم کنونی عربستان از ظرفیت پالایش نفت خام در کشورهای چین، ژاپن و کره جنوبی در مجموع معادل یک

گاز طبیعی

بر اساس آماری که نشریه نفت و گاز منتشر کرده است عربستان سعودی حدود ۲۵۸ تریلیون فوت مکعب ذخایر گاز طبیعی دارد و پس از روسیه ایران و قطر مقام چهارم را از این حیث در جهان دارا است. با این حال بیشتر میدادین گازی در عربستان سعودی در کنار ذخایر نفتی این کشور است و طرح‌های توسعه تولید این نوع گاز همچنان وابسته به افزایش تولید نفت این کشور است. توسعه سریع ذخایر گازی عربستان سعودی برای تأمین رشد بخش پتروشیمی این کشور، تولید برق و نیز نمک‌زدایی از آب در این کشور ضروری است. براساس پیش‌بینی‌ها آرامکو، تقاضا برای گاز طبیعی در این کشور تا سال ۲۰۳۰ میلادی دو برابر خواهد شد و به ۱۴/۵ میلیارد فوت مکعب در روز افزایش خواهد یافت. این کشور به منظور آزادسازی نفت بیشتر برای صادرات همه تولید کنونی و آتی گاز طبیعی این کشور را برای استفاده‌های داخلی کنار گذاشته است.

درآمدهای نفتی

آژانس بین‌المللی انرژی در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد عربستان سعودی در نیمه نخست سال جاری میلادی شاهد رشد ۶۴ درصدی درآمد خود به ۱۰۰ میلیارد دلار در نیمه نخست سال جاری میلادی بوده است. این درحالی است که این رقم در مدت زمان مشابه سال گذشته میلادی ۶۱ میلیارد دلار بود. بر اساس تازه‌ترین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی که اواخر ماه گذشته میلادی منتشر شد عربستان سعودی از تولید نفت تنها در هفت ماه نخست سال ۲۰۱۰ میلادی ۱۱۶ میلیارد دلار درآمد داشته است. این کشور که نزدیک به یک سوم اوپک را در این مدت در دست داشته است، همچنان در رأس نمودار صادرات این سازمان به چشم می‌خورد. بر اساس این آمار اوپک که خود نزدیک به ۴۰ درصد از صادرات نفت خام جهان را در دست دارد ۴۲۹ میلیارد دلار درآمد داشته است. آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش خود اعلام کرد عربستان سعودی در نیمه نخست سال جاری میلادی شاهد رشد ۶۴ درصدی درآمد خود به یکصد میلیارد دلار در نیمه نخست سال جاری میلادی بوده است. این درحالی است که این رقم در مدت زمان مشابه سال گذشته میلادی ۶۱ میلیارد دلار بود.

برشی از منابع هیدروکربوری عربستان سعودی	
۲۶۴ میلیارد بشکه	ذخایر اثبات شده نفت خام
۱۰ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز	تولید کل نفت خام
۲/۴ میلیون بشکه در روز	مصرف نفت خام
۲/۱ میلیون بشکه در روز	ظرفیت پالایش نفت خام
۲۵۸ تریلیون فوت مکعب	ذخایر اثبات شده گاز طبیعی
۲/۷ تریلیون فوت مکعب	تولید / مصرف گاز طبیعی

است تا از این مخازن ذخیره سازی برای مقاصد تجاری استفاده کنیم و ما بدون پرداخت هزینه از آنها استفاده می‌کنیم. تأسیسات یاد شده، ظرفیت ذخیره سازی میلیون‌ها بشکه نفت را دارد، اگر چه عربستان هنوز نفتی در آن ذخیره نکرده است. تعمیمی افزوده بود، این تأسیسات ذخیره‌سازی راه دیگری برای پاسخگویی به نیاز بازارهای آسیایی به شمار می‌رود.

مصرف انرژی

عربستان بزرگترین مصرف‌کننده نفت در خاورمیانه به شمار می‌رود. بر اساس آماری که اخیراً منتشر شده است، این کشور روزانه دو میلیون و چهارصد هزار بشکه در روز مصرف دارد که این رقم طی ده سال اخیر ۵۰ درصد رشد داشته است، علت این افزایش رشد اقتصادی و صنعتی این کشور و نیز یارانه‌های سنگین نفتی است.

بر اساس تازه‌ترین آمار، عربستان سعودی پانزدهمین مصرف‌کننده انرژی است که بیش از ۶۰ درصد مصرف انرژی این کشور نفت محور و بقیه نیز شامل گاز طبیعی است که به علت محدودیت‌های موجود در زمینه انتقال، مصرف آن محدود مانده است.

کل مصرف انرژی در عربستان سعودی بر اساس نوع

ذخایر نفتی

بر اساس اطلاعاتی که نشریه نفت و گاز منتشر کرده است. عربستان سعودی تقریباً ۲۶۴ میلیارد بشکه نفت خام ذخایر اثبات شده دارد که شامل ۲/۵ میلیارد بشکه در میدان نفتی مشترک با کویت است. این میزان حدود یک پنجم ذخایر اثبات شده نفت خام جهان را شامل می‌شود. اگر چه عربستان سعودی حدود یکصد میدان بزرگ نفت و گاز یا چیزی حدود ۱۵۰۰ چاه دارد، نیمی از ذخایر نفتی این کشور در تنها هشت میدان وجود دارد که شامل میدان نفتی (قوار) بزرگترین میدان نفتی جهان با ذخایری حدود هفتاد میلیارد بشکه نفت است. نفت موجود در میدان نفتی (قوار) به تنهایی با نفت شش کشور نفت خیز جهان برابر می‌کند.

صادرات

براساس تازه‌ترین آمار، عربستان سعودی به طور میانگین روزانه یک میلیون و ۵۳۰ هزار بشکه مایعات نفتی به آمریکا صادر می‌کند که حدود دوازده درصد کل واردات نفتی آمریکا را شامل می‌شود. عربستان سعودی از این حیث، بعد از کانادا دومین صادر کننده نفت به آمریکا است. ژاپن نیز به طور میانگین روزانه یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام و کره جنوبی نیز روزانه ۸۷۵ هزار بشکه نفت خام از عربستان وارد می‌کنند. عربستان سعودی از آغاز سال ۲۰۱۰ میلادی، نفت شاخص برای قیمت گذاری نفت خام به آمریکا را تغییر داده است. پیش از این آرامکو از سال ۱۹۹۴ میلادی نفت خام وست تگزاس اینترمدیت را شاخص بهای نفت صادراتی به آمریکا مد نظر قرار می‌داد با این حال به شاخص نفت خام آرگوس روی آورده است زیرا این شاخص بیشتر با نفت خام صادراتی به آمریکا هماهنگی دارد.